

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése.
Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvántartás és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések elfogadottak:
Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben Schalek H., Dukas M., Oppel A., Általános Tudósító-hirdetési osztálya Budapest.

NYILVÁNTARTÁS 20 FILLÉR.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hiv. közlönye.

Karácsony estén.

Azon fontossággal, a mely csakis az óriási világórának a sajátja, — kelet felől ismét közeledik azon szép ünnep, mely a fiatalban s öregben, kicsiben és nagyban kelti a boldog és vidám hangulatot; és csakhamar fölhangzik majd nálunk az emberek millióinak azon örömköltésére a sugárzó csillagos ég felé: itt a karácsony.

Épp úgy, mint száz esztendő előtt örülnek a kicsinyek, a szegények s az öregek a magasztos ünnepnek; még az ifjuság és — sajnos — igen sokan a már korosabb emberek közül is ma már közönyösebbekké, de annál igénytárlóbbakká lettek.

Valóban isteni és emberi költészetnek telőpontját képezi a karácsony estéje, a megszületett Krisztus a nála megjelent három keleti király vagy bölcs; a jászol.

Az a kis gyermek, aki a földön az istállóban született és aki a menyekben folytatja földi életét, s ott ül atyjának, az Istennek a jobbán, a trónuson.

Az a gyermek képezi a foklépcsőt az ég és föld között.

Micsoda magasztos gondolat, hogy az Isten a földről, a nép köréből kiválasztja a fiát!

Harminchárom évig járt itt a földön az istenember.

Krisztus tanít, csodákat művel; utazásokat tesz Péter apostollal, hogy tapasztalatokat gyűjtsön.

Mennyi parabola, mennyi legenda létezik! Mindezek elhalványodhatnak az idő-

vel; de a karácsonyestének költészete sohasem halványodhatik, soha se mulhatik el.

S mért? Azért, mert az a világ leg-erősebb szikláján épült föl, t. i. a gyermekek iránti szereteten.

Kiveszhet az emberek emlékezetéből minden parabola, minden legenda, de a karácsonyeste a gyermek fűrtjeinek szétszakított bilincseivel elválaszthatatlanul oda van kötve az — örökséghez.

Minden fák között legcsodálatosabb a — karácsonyfa. Kétféle gyümölcs terem rajta. Más illatjuk van a gyümölcsöknek a gyermekekre s más a szülőkre nézve, anélkül, hogy tudnók, hogy melyik jobb a kettő közül.

Micsoda kimeríthetlen kúlforrását az örömmek képezi nemcsak a szent este, hanem már annak a közeledése is! —

Amint esni kezd a hó s amint a természet fehér takaróval a földet elfedi: már is gondolkodni, elmélkedni kezdenek a gyermekek.

Várakozással telik meg egész szívük, egész lelkük. A nagy este nap-nap után mindinkább közeledik mindazon csodálatos dolgokkal, melyeket csak a tél teremteni és nyújtani képes.

Még a szegény munkás gyermeke is kezd türelmetlenkedni, kezd valamit remélni s várni, hogy — jobb dolga lesz!

Jönnek már a Jézus gyermeknek előhírnökei is. Jön a — Mikulás, a püspök; egyik kezében vesszővel, másikban pedig különféle ajándékokkal; hogy megkorholja és megbüntesse a csintalan, az engedetlen gyermekeket és hogy megajándékozza s megdicsérje a jókat, engedelmeseket.

Azután jön az öreg néni a — Lucza. S mind ezen epedő vágyak, várákosások, izgalmak és türelmetlenkedések, miért is vannak, miért is tartanak sok napon át?

Hát mindez van — egyeste — a karácsony este kedvéért.

Szegény gyermekek! Ők mintha már most szenvednének és bűnhődnének azon örömkért, a melyeket még csak várnak s a melyek még csak ezután jönni fognak — karácsonyestén!

Ha lassan és nehezen, de azért mégis mindinkább közelebb jön a nagy nap, illetőleg a várva-várt nagy este!

A házban folytonos mozgalom uralkodik. Készülnek a karácsony estére való ételek, sütemények és nagy titokban történiük meg főleg a karácsonyfa földszitése. A gyermekek még megsem közelíthetik a szobát, a hol az felállítatik. A szigorú parancs miatt ők haragudnak ugyan; de az atya s az édes anya e tekintetben kéréseket nem fogadják meg, a csengetyű jel nem adja a jelt a belépésre.

Leszáll az est homálya; a csillagok már világítanak ott fent az — égboltozaton, de itt lent is a — gyermekszobában.

Csend! A betlehemi pásztorok énekelnek már az ablakok alatt. Gyorsan az — ablakhoz!

De mikor hallható a csengetyűnek éles hangja, jelezvén a család összejövetelét a karácsonyfa alá.

Most má, szabad a — bemenet!

Siessetek s örüljétek!

Énekeljétek ti is a: Gloria in excelsis

TÁRCA.

A kigyók a népek hiedelmében.*)

[Folytatás.]

A kigyókirályon kívül is osztályozza a nép, persze jórészt képzeltet alapján, a kigyókat. A göcseji nép fehér, fekete, tüzes, házi vagy élvezeti kigyót ismer. Más vidéken a fehér kigyót örkigyónak nevezik. Van azonkívül — nálunk is! — óriási kigyó.

A tüzes kigyó teste tüzes, fején pirosság és fehérség található. A kigyók között ez a legmegröszömböcs. A házi, fehér vagy élvezeti kigyó régi házakban tartózkodik. Annak a háznak a népe szerencsés, a melynél tartózkodik, mivel a lakókat a betegségtől megóvja. A mely házban e kigyót agyonütik, a szerencse eltávozik a háztól, sőt a ház népe is kipusztul.

Kincseket is őriz, azért egész csomó kulcs van a nyakában. Az élvezeti kigyó gyenge, kicsi; olyan hosszú csak, mint egy ceruza s hüvelykuj-

* A Göcsejből gyűjtött részt a Magyar Néprajzi társaság egyik ülésén olvastam fel. Gönczi.

nyi vastagsága; lapos, szürkés-fehér színű. A háznak csak azon részében tartózkodik, hol az ember lakik. Rendesen a falban tanyázik. A nép hite szerint csak levegőből él. Vízet nem iszik. Időváltásokkor hallani berregő, ketyegő hangját (Göcsej).

Körmöcön, mint Versényi György írja (Eth. VI. III. 232 l.) minden háznál van egy fehér kigyó, mely a ház őrszelleme. Rendesen 12 órakor jár ki a napra sütkezni. Az erdélyi szász Besztercéről való a következő néphabona. Fehér kigyó éledgett egy háznál hosszú időn keresztül. Sikló kigyó volt s immár vén volt, megis fehéredett. Lakott a háznál egy család, melynek volt egy 4—5 éves leánykaja. Földmives lévén a család s így a férfi és nő a mezőre járt dolgozni, mialatt a leányt otthon hagyták. Rendesen tejet hagytak ki a gyermek enivalójául s azt, a földön ülve, ez rendszerint el is fogyasztotta. Történt egyszer, hogy a mint a leányka a földön ült s ette a tejet, hirtelen egy fehér kigyó mászott elő s kezdé a gyermekkel együtt a tából a tejet szivogatni. Ez sokáig így mehetett. A leányka minden nap megosztott Pipivel, (a kigyóval) a tejet. Történt egyszer, hogy a szülő, otthon létékor kényszerítették a leánykát — minthogy nem akart velük enni — hogy üljön melléjük az asztalhoz. A leányka vonakodott. A huza-vona folytán kitűnt,

hogy a leányka azért nem akart enni, mert az ő Pipije még éhes volt, neki kell enni adnia. Erre elhűlve pillantják meg a szülő, hogy előmászik egy kigyó s egy tából eszik a leányt. Megjegyezték, hogy azon idő alatt, míg ők ezt észre nem vették, boldogok és mindenben szerencsések voltak, a gyermek pedig egészséges. Agyonütötték a kigyót: s ime a szerencse, a pénz egyszerre oda lesz a házból. Midőn a leányka ezek után megint egyedül volt, észre vette a kútban a fehér kigyót, utána esett a kutba s belefullt. A szülő ezen annyira bántódott, hogy megbetegedett s bubánatukban szintén meghaltak. Azóta abban a házban nincs szerencse, mert a kigyó azt onnan elvitte (Balásy Dénes. Eth. IX. 1. 74 l.) A hóféhér házi kigyókról a németeknél számon monda, rege él. Ezek is arany koronás fejű ékeskednek. A földön ülő kis gyermekkel tejet esznek, a gyermekkel nevelkednek s ha jól bíznak velük, a gyermeket szerencsésessé teszik, koronájukkal megajándékozzák. Ellenben a fejükre koppantás, a tej megtagadása stb. elrémíti őket. A házi gazda v. asszony halálával az ilyen kigyók is eltűnnek. Visszont: ha a kigyó megdöglik, a család feje is meghal. Délnémetország, Csehországban és Svájcban némely háznál egész kigyócsalád van s mind egyik egy-egy családtagot képvisel s a mi a kigyót éri, a családtagot is éri.

Deo pax hominibus bonae voluntatis in terris!

Dicsérjük az Istent; szeressük az embereket! —

Tegyük ezt meg legalább — a karácsony szent estén! —

Cselkő József.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A karácsonyi ünnepek alkalmából** lapunk minden olvasójának, t. munkatársainknak és előfizetőinknek boidog ünnepeket kívánunk!

— **Tanügyi kinevezések.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Zrínyi Károly csáktornyai áll. tanítóképző-intézeti tanárt a VIII. fizetési osztályba, Rónai Sándor csáktornyai áll. tanítóképezői segédtanárt a IX. fizetési osztályba rendes tanárokká, és Komlody Teréz csáktornyai áll. polg. leányiskolai segéd-tanítónőt rendes tanítónővé kinevezte.

— **Anyakönyvi kinevezés.** A magy. kir. belügyminiszter Elekes Nándor segédjegyzőt a tüköszentgyörgyi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

— **Előléptetések a Déli Vasutnál.** A Déli Vasut csáktornyai tisztviselői közül Bezák Ferenc és Tóth Károly hivatalnokok fizetésben előléptek.

— **Tanfelügyelői látogatás.** Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő e hó 18-án este Csáktornyára érkezett. Következő három napon, 19, 20 és 21-én a csáktornyai állami tanítóképző-intézetet látogatta meg. Megjelent az összes tanár és évfolyamok előadásain. A népoktatási királyi tanfelügyelő részére az 1905. évi 70.000 sz., nemkülönbön az állami tanítóképző-intézet részére, az 1900. évi 45781 számú miniszteri rendelettel kiadott »Utasítás« és »Rendtartás« szellemében vizsgálata tárgyává tette a tanítóképző-intézet összes tanulmányi, nevelői, rendtartási, köztartási, s dologi viszonyait. A háromnapos tapasztalatokat a tanári testülettel e hó 22-én tartott értekezleten tárgyalta meg. Annak alkalmából, hogy a jelen tanévben életbe lépett új miniszteri »Utasítás« óta most először látogatta meg a tanítóképző-intézetet az értekezleten azon reményének adott kifejezést, hogy az új rendelkezések keretét az a régi hivatásze-

retet, kötelességtudás és bizalom fogja kitölteni, mely a királyi tanfelügyelőség és a képzőintézet eddigi hivatalos és társadalmi vonatkozásait áthatotta. Ez a kölcsönhatás egyik erőforrása annak, hogy ezen tanítóképző-intézet a magyar tanítóképzés nagy feladatai mellett teljes odaadással szolgálta a maga földrajzi helyzetével különös céljait; a jövőben pedig a hazaszeretet, tudás és lelkesedés minden készségével valósítja meg a közoktatási kormányának a tanítóképzés szakszerűsége, igazi népnevelési hivatottsága érdekében kijelölt nagyfotosságu irányelveit.

— **A csáktornyai korcsolyázó egyesület** jégpályáján minden előkészület megtettek már arra nézve, hogy ha a jég a kellő vastagságot elérte, a pályát meglehessen nyitni. A múlt heti hideg időjárás következtében a jégpályát karácsony napján vagy másnapján akarta az egyesület ünnepélyesen megnyitni, a mi azonban a melegebbre fordult idő miatt aligha nem elmarad. Egyébként a pályamegnyitást és a jég használhatóságát a szokásos helyeken (Főtéren, az új városháza előtt és a Perlaki utcákban) kitűzött kék zászlócskák fogják jelezni.

— **Földrengés.** Folyó hó 17-én éjjel 11 óra 18 percor Csáktornyan és környékén két másodpercig tartó gyenge földrengést észleltek. A földrengés déli irányból jött, csekély földalatti moraj volt hallható. Az ajtók és ablakok, ugyszintén a falakon függő tárgyak zörgései az alvókat is felriasztották, többeknél okozván rendkívüli ijedelmet. Szerencsére nagyobb baj sehol sem történt. A rengés éjjel után, bár gyengébben, megismétlődött. Ugyanezen alkalommal Zág-ráb környékén is volt földrengés, és pedig erősebb, mint Csáktornya környékén.

— **Iskolaátvétel.** Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő e hó 22-én délután vette át az államkincstár képviseletében a csáktornyai állami elemi fiú- és leányiskolák új épületét. — Kir. tanfelügyelő az új és díszes iskolaházat, mely különben is a közoktatásügyi miniszterium kebelbeli építészeti osztályában szerkesztett terv szerint emeltetett, mint az oktatás és egészségügynek teljesen megfelelőt átvette s a szerződésre vezetett eltelekönnyvelési záradékkal, valamint leltárral együtt a miniszteriumhoz felterjeszti. — Kir. tanfelügyelő Csáktornya nagyközség közönségének a magyar kultúrának hozott nagy áldozataiért, Ziegler Kálmán gondnok-

sági elnöknek és a gondnokság tagjainak ezen határszéli város hazaszeretetének lelkes irányításáért hálás köszönetét és elismerését fejezte ki. — Az átvételnél az áll. iskolák gondnoksága részéről Ziegler Kálmán gondnoksági elnök, Csáktornya nagyközség képviselőiben Nuzsy Mátyas városbíró és Benedikt Ede városi tanácsos, a tantsület részéről Polyák Mátyas igazgató voltak jelen.

— **Dr. Viola Vilmos** csáktornyai orvos muraszterdahelyi körorvossá történt megválasztása következtében a trachoma orvosi állásról lemondott és csak rendes orvosi gyakorlatot teljesít.

— **Nyugtázás.** A magántisztviselők országos szövetség csáktornyai bizottságának folyó hó 9-én tartott hangversenye és táncmulatsága alkalmával felülfizettek:

Grünwald és Schwarz 18 K.; Friedl János szálloda tulajdonos 10 K.; Neumann Róbert, Hochsinger Sándor 7—7 K.; Gerstmann Lipót 5 K.; Bachrach Győző, Löbl Rezső, Pogány Ernő, Mesterich Aladár, Ziegler Kálmán, Wollák Rezső, Marton Áron, Dr. Wolf Béla, Zakál Henrik, Pecsornik Ottó, Benedikt Béla 4—4 K.; Rosenberg Rezső, Mráz Jenő, Blau Sándor, Hirschmann Henrik, Graner Miksa, Kohn Hermann, Dr. Kovács Lipót, Kormos Ármán (Alsólendva), Rosenberg Lajos, Dr. Hidvégi Miksa 3—3 K.; Heinrich Miksa, Özv. Hackl Károlyné, Plichta Béla, Hirschler Emil, Dr. Schwartz Albert, Viasz Nándor, Varga Sándor, (Szelence), Neumann Vilmos, Scheffer Rezső, Hirschmann Leó, Pollák Gyula, Kende Róbert, Hirschmann Adolf, Nuzsy Mátyas, Dr. Schwartz Lajos, Heissig Ferenc, Fejér Jenő, Zrínyi Viktor, Pethő Jenő, Czvelkovics Antal 2—2 K.; Kreutz Henrik, Kocig Antal, Weisz Miksa, Benedikt Ármán, Rosenberg Richárd, Fleiner Mór (Alsólendva), Vermes Dezső, Szentele Dezső, Kraschowetz József, Todor Lajos, N. N. 1—1 K.; összesen: 176 K. — Azonkívül jegyváltás gyanánt adakoztak: Muraközi takarékpénztár 25 K.; Csáktornyai takarékpénztár 20 K.; Csáktornya vidéki takarékpénztár 10 K.; Bernyák Károly 6 K.; Mozes Bernát, Berger Gyula (Bécs), Maschansker Henrik (Kaposvár), Neumann Salamon 5—5 K.; Csury Jenő miniszter titkár (Budapest), Rechnitzer N. (Bihác), Dreissiger Izsó (Sissek), Biach N. (Nagykanizsa), Császár Ernő, Hochsinger Gyula, Salon Péter, Spiegler Alfréd, Hencsey Gábor 3—3 K. — A szives

Az óriás kigyó igen nagy, akár egy nyomórúd. Barlangokban, tavakban, sőt némeiyik a tenger 99-ik szigetén lakik.

Ha a kigyó támad, szájába fogja a tarkát s így gurul. Ha eléri az illetőt, nyakára tekerődik, igyekszik megfojtani és a szemét kiszopni. Azért is kímélti a kigyó az ember szemét. A kigyók szépen, »karikásan« tudnak fűtyölni.

A kigyók a nyugot galiciái lengyel nép erősítése szerint országgyűléseket tartanak. A csehországi nép vélekedése szerint is bizonyos időben összegyűl valamely vidék minden kigyója, körbe a legtekintélyesebb köré, de nem országgyűlésre, hanem kigyóköfuvásra. Ennek fejére sziszegnek mindaddig, míg ragadós anyag támad, mely aztán kővé keményedik. E kő makkalakú, átlátszó és sötét smaragd színű, alant lapos és hol oda van a kigyó fejéhez nőve, három lyuk van rajta. A kigyó, mely viseli, soha sincs egyedül, hanem mint királynőt sok kigyó kíséri, hogy nem egy könnyen lehet hozzáférni. De ha lyukas fazék alatt hangyabolyba kigyót teszünk, sziszegésével maga köré fogja gyűjteni a kigyókat mind, s egy közeli tölgyfán olve könnyen meglehet lőni a királynőt (Eth. VII. 6. 480 l.)

Ugyancsak a csehországi nép között él erre vonatkozólag a következő hiedelem: A vidék kigyói néha összegyűlnek és sziszegve egy tojást

alakítanak, melyet el kell kapni, mielőtt a földre esik. A merész tojásfogónak gyors lovon kell a kigyók elől menekülnie. De a tojás nagy értékű, arany arbrons övezi és a vizen fenn uszik. A kinek ily köve volt az mindig szerencsés és győzedelmes volt a harcban és pörben (Eth. VII. 6. 450 l.)

Nyelvbeli rokonainknak az Enasetó melléki lappoknak erre vonatkozó vélekedésére nézve Castrén (Reisen nach Lapland, über v. Henrik Helms. 1853. 77 l.) azt írja: A kigyók lónökeikkel együtt minden évben gyűlésre jönnek össze; itt minden alattvaló indítványt tehet s a főnök törvényt lát nemcsak a kigyókra, hanem más állatokra s emberekre is, kik a kigyóknak ártalmukra voltak. A gyűlés után, annak helyén az u. n. törvénykönyvet találhatni, mely ugyancsak jó szolgálatot tehet annak, ki peres ügyben magánál hordja.

Szivós Béla az Ethographiában (XIII. VII. 377 l.) a következőket írja: »Egy 60 éves szentesi (Csongrád megye) teljesen szavahihető urtól hallottam ezeket: Tizenöt éves koromban egy hajnalban kimentem egy szőlőskertbe. Hát egyszer csak látom, hogy sok kigyó mindenfelől siet egy tisztás helyre. Nem sokára összegyűlt száz, vagy több is, fejfel egymásnak karikába állottak és szörnyű módon sziszegve fújtak valamit. A sok kigyó te-

tejében pedig egy körben szaladgált. Én aztán megiszonyodva siettem tovább a magunk szőlőjébe. Mikor a csősz odavetődött, elmondta neki, hogy mit láttam. Mire a csősz azt mondta: Tudom, követ fújtak: itt a kő, ni! Ezzel kihuzta a követ zsebéből. Újnyi vastagságú volt és sárgás, májszínű; hosszában olyan lyuk volt benne végig, hogy vastag madzagot keresztül lehetett volna rajta huzni, ezenkívül keresztbe is volt rajta vagy négy szűkebb lyuk. Még másik kigyókövet is láttam másszor, azt mondják, hogy szemfájás ellen hasznos.« A leíró azt hiszi, hogy az valami őskori ékszer lehetett agyagból, csontból vagy kagylóból.

A göcseji nép hiedelme szerint is összegyűlnek a kigyók követ fujni és pedig minden 7-ik évben. Sok kigyó kell ahhoz, hogy a rendes (mintegy mogyoró nagyságú) követ fújhassanak. 50—100 kigyó is össze szokott jönni és pedig Szent György napja előtt, vagy nyáron a legnagyobb forróságban (két asszony nap között), mely időben az erdők napsütötte helyén, parlagon mély árkok fenekén, vagy a tölgyfák vastag ágai között, gyalogfenyők alatt verődnek össze s ott olyan nagyságu körben helyezkednek el, sokszor — mert »rendiben« nem férnek el, — mint egy tőzekrosta; vagy mint egy méhkas »kobilódnak« össze. A fűvet ott, hol összegyűlnek lelegelik s csak azután

adakozóknak az egyesület nevében hálás köszönetét nyilváníttja, Baumann Zsigmond elnök.

— **Csáktornya Monografiája.** A lapunkban már többször jelzett s általunk főbb vonásaiban már mellatott munka elkészült s könyvpiacra került. Az idő és tér hiánya miatt ezúttal csak annyit említettünk meg, hogy a vasokos könyv kiállításra gondos és díszes s díszére válik bármely asztalnak. Hisszük is, hogy nem lesz család, mely be ne szerezne ezt a könyvet, mely Csáktornya városának legszebb karácsonyi ajándéka. A könyvek szétküldése folyamatosan van.

— **Szerencsés az, aki bajára enyhülést tud találni.** A betegség kétszeres szerencsétlenség ott, hol a szegénység is jelen van s ezért tudja meg szegény, gazdag egyaránt, hogy ha csusz és köztvény bántja, attól úgy szabadul a legkönyebben, ha a Zoltán-féle kenőcsöt használja, mert az már 1—2-szeri bedörzsölés után biztosan használ. Újveje 2 korona Zoltán Béla gyógyszerárban Budapest, V, Szakadszágter.

— **Lábra kolt fa.** Bernát Rókus zalaújvári lakos folyó hó 16-án a rétháti erdőből tűzelőfát szállított, miközben a drávaszentmihályi uton a temető mellett a kocsi kerekerei úgy lesüllyedtek, hogy a lovak nem bírták kimozdítani. Mit volt, mit tenni, a fának egy részét lekeltelt rakni a kocsiról, csakis úgy voltak képesek a lovak a megfenekelt kocsit elmozdítani. A lerakott 16 drb. hasábert, Bernát késő este lévén már csak másnap reggel ment vissza, de ekkor csak hűlt helyét találta a fának. Medved Alajos drávaszentmihályi lakos véletlenül arra járván, látta a gazdátlanul elhagyott fát, hát a téli időre való tekintettel szépen elhordta magához.

— **Csak a fejét.** Góri Ferenc keszthelyi pékmester két segéde, a 23 éves Horváth János és a 17 éves Szabó István a munkában éjnek idején összevesztett egymással. A gyengébb Szabó István nem mert az erősebb társával kikezdeni. Megvárta, míg a reggeli munka után pihenőre tér. Horváth a kemence tejejére feküdt, Szabó fejszét kerítelt, s ezzel Horváth János fejére hét vágást tett. A szerencsétlen embernek orrát ketté vágta, a fejét a szó szoros értelmében összehasogatta úgy, hogy a félszeme kiesett a helyéből. Midőn Szabó a rettenetes boszuját kitöltötte: jelentkezett a rendőrségnél. Horváth János 2 napi irtózatot szenvedés után meghalt.

— A csáktornyai jótékonycélu nőegylet

helyezkednek el. Fuvás közben fejüket feltartva »összetollak«, forgolódnak, csakugy liszap-laspog a testük. Farkukat egymáson keresztül dobálják. Némelyek szerint azonban csak fejüket mozgatják. A követ összeköpködik. Eleinte ez persze lágy köpés csomó, mely csak később keményedik meg. A kinek éles hallása van már messziről meghallja a kigyókőfuvást mert ilyenkor a kigyók szipol hangot adnak. Mikor a követ megfújják, szíjjel másznak. Ha sok kigyó verődik össze, 2—3 követ is fujnak. Némelyik követ nem fujják egészen, a mi onnan van, hogy fuvás közben valaki megzavarta őket.

Azon a helyen, hol a kigyók a követ fujják, a fűvet egészen letiszogatják. Néhol azt tartják, hogy csak nagy, cifrafejtű, dupla rózsához használó, piros taréjú kigyók fujnak követ, másutt bármilyen kigyókat képesnek tartanak ily műveletre. A követ némelyik szerint ott hagyják, mások szerint azonban elviszik magukkal s a kigyók királyának szolgáltatják át. Minél több kigyó van együtt, annál nagyobb követ fujnak. Kevés kigyó nem képes egy megfelelő nagyságu kőhöz elég nyálat szolgáltatni. Az e téren való kutatásaimnál mondták, hogy egy palfiszei embernek akkora kigyó köve volt, mint egy kaszkó. Másutt félkörű nagyságról beszéltek.

Gönczi Ferenc.

[Folytatása következik.]

saját alapja javára 1906. január 6-án, a »Zrinyi« szálló nagytermében előképekkel egybekötött táncestélyt rendez. Kezdeté pont 8 órakor. Beléptidij személyenkint 2 korona. Felülfizetéseket a jótékonycélna való tekintettel költséggel fogadnak s a »Mura-köz« c. helytápnban nyugtáznak.

M Ű S O R :

1. A TAVASZ: König Ella.

Mellékalakok: *Hirschmann Rózsika, Benedikt Katinka, Hirschmann Bözsike, Benedikt Frida, Horváth Mancika, és Plichta Gyulus.*

2. A NYÁR: Unterecker Linka.

Magyar leány: *Nuzsy Linka.* Magyar menyecske: *Mráz Jenőné.* Arató: *Bokrossy Győző.* Mellékalakok: *Dobosy Irmuska, Dobosy Bözsike, Horváth Mancika és Plichta Gyulus.*

3. AZ OSZ: Kayser Ixi.

Magyar menyecske: *Dénes Bözsike.* Magyar leány: *Kayser Micike.* Szüretelő férfi: *Bokrossy Győző.* Mellékalakok: *Horváth Mancika és Plichta Gyulus, Dobosy Irmuska és Bözsike, Benedikt Katinka és Frida.*

4. A TÉL: Dénes Bözsike.

Angyal: *König Ella.* Mellékalakok: *Horváth Mancika és Plichta Gyulus.*

5. A KILENC MŰZSA: Kló: Tankó Péterné.

Thália: *Komlódy Terike.* Melpomene: *Unterecker Linka.* Uránia: *Hirschmann Terka.* Erato: *Kayser Micike.* Euterpe: *Nuzsy Linka.* Kalliope: *Plichta Olga.* Polyhymnia: *Mráz Jenőné.* Terpsichore: *Kayser Ixi.*

Együttal az estély rendezősége felkéri a nagyközönséget, hogy ha valaki tévedésből meghívott nem kapott, ez iránt sziveskedjék Pálya Mihályné urnőhöz fordulni.

— A Murából kifogott hulla.

15-én Ormos község határában az uradalmi fűzesben egy már fölözslának indult férfi hullára találtak, melyet a Mura vetett partra s a melyről hosszas nyomozás után kiderítették, hogy az a hat héttel ezelőtt eltűnt Jug Mihály murafüredi révésznek a hullaja. Jug Mihály éjjel tűnt el s azóta nem tudták hová lett, s csak valószínűnek gondolták, hogy a Mura áldozata lett. Hogy véletlen balesetnek, vagy öngyilkosságnak az áldozata kideríteni nem lehetett.

— A talált bőrönd.

Belső Julia csáktornyai lakos szakácsnő f. hó 2-án Kaposváról hazajött Csáktornyára az éjjeli vonaton, mikor lakása előtt az utcán künn felejtette egyik kis bőröndjét, a melyben ezüstkanalak, s más apróságok voltak, mintegy 60 korona értékben. Mihalec Verona, Hepp Edének a cselédje 3-án reggel, mikor zsemleket vitt elárusítani, megtalálta a bőröndöt s a helyett, hogy bejelentette volna a talált tárgyat, magának megtartotta. Gazdájánál nem mert föl bontani, hanem kivitte magával a drávaszentmihályi temető mellé, hol kalapácsal feltörte, az értékebb darabokat magához vette, a feltört bőröndöt pedig ott hagyta tettének színhelyén.

— **Kettős nyaku pálinka kazán.** A stridói pénzügyőri szakasz ügybuzgó szemlése Berethatmy Soma, Lubics József ügyes pénzügyőr kíséretében, határszéli ellenőrző cirkálása közben, nagyobb fogást ért el. Szécsenyi József felsővölghegyi gazda a pálinkafőző üstre dupla nyakot tett, felül a lezáró pécsettellel ellátott üst-nyakot alkalmazta, alul pedig a kénye kedve szerint való főzés alkalmával igénybe vette a másikat üst nyakát, hogy így az ellenőrző közeget félrevezesse. — De két kulacsos voltának megadta az árát, mert 80 korona pénzbürságra büntették.

— **Köszönetnyilvánítás.** Dr. Reményi Zoltán ügyvéd ur a »perlaki műkedvelők« szini előadásánál begyűlt tiszta jövedelemből 3 koronát a »perlaki szegény tanulókat segélyező egylet«-nek adományozott. — Újévi üdvözlétek megváltása címén adakozott még dr. Szabó Zsigmond 5 K. és Pánász Antal vendéglős 1 K. Fogadják a szíves adakozók az egyesület nevében hálás köszönetet: Molnár Béla szeg. tan. seg. egyll. gazdája.

— **A legjobb száj- és padlás a dr.** Feles fogorvos *Stomatín* száj- és fogapoló szerivel érhető el, melyeket, a legkiválóbb fogorvosok legkitűnőbbeknek ismertek el és mindenkinek ajánlják. Számos kiállításon első rendű érmekek vannak kitüntetve. **A Stomatín fogorvos Stomatín fogászata és Stomatín fogkrém** alakjában előállított fogtisztító szerek rövid idei használata által a fogak tiszták, ragyogó fehérek lesznek és állandóan tiszta, fehér és ép állapotban megtartanak. **A Stomatín szájvíz** kitűnően desinficiálja a szájüreget és a fogköveket, elhárítja a rothadást és a száj kellemetlen szagát és a foghúst és fogakat conserválja. Egy-szeri kísérlet mindenkit e praparatumok általános fogyasztójává teszi, mert a meglepő siker a legjobb dicséret. Kapható Csáktornyan: Mráz Testvérek és Gráner Testvérek fűszerüzletében és Pethő Jenő gyógyszerárban.

— **Az árokba fulladt.** Ferencsics János murasantmártoni legényt folyó hó 13-án a házuk melletti árokban halva találták. A halottnak a feje az árok vizében, teste az árok partján volt. Ferencsics János epileptikus volt s így valószínű, hogy koborlásai közben egy roham lepte meg, mikor az árokba bukott fejével s a csekélyke vízbe befulladt.

— **Az országos gazdasági munkás és cselédszegélyző pénztár** igazgatóságának értesítése szerint sokszor előfordult, hogy a gazdasági cselédek balesete alkalmával a segélyek kiszolgáltatását abból az okból kénytelenek voltak megtagadni, mert a munkaadó az illető gazdasági cseléd után az 1900. évi XVI. tc. 8 §-a alapján évenként előre fizetendő 120 filléres hozzájárulási díjat kelendő időben meg nem fizette.

A munkaadók egyrésze ugyanis — nincsen kellőg tisztában e hozzájárulási díj jogi természetével, azt tisztán adónak tekintti, holott az inkább a gazdasági cselédek kötelező baleset biztosításának díjával tekintendő, amelyet, ha a gazdák kellő időben be nem fizetnek, nem csak hogy baleset esetén a pénztárból semminemű megtérítésre számot nem tarthatnak, hanem az 1902. XIV. tc. 24 § értelmében sérült cselédjüknél, illetőleg ezek jogutódainak ugyanolyan összegű segélyt tartoznak a sajátjukból megfizetni, mint a minő segélytől ezek a pénztárral szemben estek.

Nehogy tehát jövőben a munkaadók hasonló károsodásnak legyenek kitéve, ezúton is figyelmeztetnek, hogy a szóbanforgó hozzájárulási díj külön törvény által évenként előre fizetni rendelt olyan állandó járulék, mely ha a közadók módjára kezelteik is, teljesen független az évenkénti adó megajánlástól s állami költségvetéstől, hogy tehát a hozzájárulási díjat saját jól felfogott érdekükben és évből mielőbb, a jövőben pedig mindig az esedékesség idejéig (április 1-ig) fizessék, mert ha a kellő időben be nem fizetnek, ezáltal saját maguknak okozhatnak nemcsak anyagi, hanem erkölcsi kárt, mert ha a cseléd a hozzájárulási díj meg nem fizetése következtében a pénztártól bal-eseti segélyt nem kaphatott, tudja, hogy ez a gazdája mulasztásának volt következménye, ami pedig az gazdák és cselédek közötti viszony rovására esik.

Sve pošiljke se tičuć zadržaja
avinah, naj se pošiljaju na
ime, Margitai Jožefa urednika
Csáktornya,

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova,
kam se predplate i obznane
pošljaju.

MEDJIMURJE

na horvatekom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i poučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fi

Obznane se poleg pogodbe
i fal računaju.

Službeni glasnik: «Csáktornyai takarékpénztár» «Muraközi takarékpénztár» «Csáktornya Vidéki takarékpénztár» i t. d.

Božič.

Jeli znate, kak zraste pravi gjungj? Jedna morska živina vnogo i vnogo muke ima predi, dok napravi iz falačec kamena onaj dragocenjeni gjungj, kojemu se tuliko veseliju oni, koji ga imaju. Živinica, koja ov gjungj dela, vu morju živi. Takva je, kak je pri nas žabje korice. Kada živinica ovo korice odprto drži iznenada se vu to posmekne jeden kamenček Ovoga kamena živina nemore vun hititi, nego tak dugo se znoji dok kamena čista na okroglo nenaopravi. Znoj se na kamen prime i od toga znoja postane kamen ljpi svelli. Vnogo muke je opet, dok ovoga gjungja iz morja na svetlo doneseju gjungja lovci.

Dakle pravi gjungj, vnogo muke košta. Jeli nije čistoča našega srdca, razum naše duše, onaj pravi gjungj, za kojega mi moramo vnogo trpeli, ako ga postiči hoćemo?

Gledimo samo našega Zveličitelja, jeli nije on sa mukom donesl ljudem istinu na svet! Kuliko i kuliko je on trpel, dok je njegov reč preobladala zvrhu male vere ljudih! Im već njegovo narodjenje mu je delo pravo na to, da bude on Zveličitelj sveta. Jer to je tak hotel njegov Otec. Sa mukom je počel delo Sina, da kaže i nam, da onaj put koj k vekivečnoj Istinu vodi je pun muke, je pun trnja.

Naj spolati moj dragi čitatelj, ako je tvoje življenje puno trpljenja, puno muke. Srećen je on, koj se i vu siromaštvi za

srećnoga čuti. Tam gde zlato sija na ljude, tam ti je malo gda sreća i blaženstvo. Jer onaj koj je navek vu zlati i srebru, koj nigdar nije probal i težkoče ovoga mesta, onaj, nije blažen. Jer onaj nezna, kaj je to: »blaženstvo«! Tam vu kolibici ti je prava sreća, gde otec veselo deli sa mukom prisrbleni falačec kruha svojoj dečici i blažen je, da jim barem kruha more dati, kaj negladuvaju.

Tam gde je muka i trpljenje, tam je i vera prava. Ali samo oeda je prava, ako vu trpljenju nezmenjka zaufanju vu Boga. Gde je to dvoje, tam je i čistoča srdca. Nebude napravil greh onaj niti vu trpljenju ne, koj se zaufa vu Boga. Trpljenje i zaufanje nam rodi onaj pravi gjungj duše, koj gjungj se vera zove.

Oh kak vnogo i vnogo njih je već se povrnulo nazaj vu krilu vere koji su ju ostavili! Ali bez vere su bili, kak noćni putnik bez sveće, vnogo trpeli, nazadnje se je opet zbudila vu njih klica ufanja i veruvati su počeli. A kaj nam daje taj gjungj, kaj nam daje svećost vere? Razum duše. Taj razum duše ni samo sa trpljenjem i vućenjem moremo postiči. Samo on veruje prav vu Boga, koj čisto veruje i razumno veruje. Samo on ima pravu veru, koj sa razumno veruje.

Koj nije imel priliku si svoj razum oštriti, onaj neima pravo mišljenje o veri. A kaj nam oštri pamet? Čitanje i vućenje. Čitajte život Jezusa. Budete videli kuliko je

trpel mukah, dok je preobladal nad vragom i nas smrtjom. Trsite se vi postati njenu spodobnim, pak budete i vi preobladali nad maloverom vašega srdca. Jer najte nigdar pozabiti, da pravi gjungj vnogo muke i trpljenja košta. Držite za pravi gjungj vašu veru, za koju je vnogo trpeti i mučiti se treba, vnogo vučiti i čitati da za istinu pravim gjungjom poslana vu našim srdcu.

Prava vera nas k Bogu vodi. kriva vera i veruvanje vu copriju, nas vu pekeporineju.

Jedna željeznica.

Ako gledimo mapu Medjimurja, na taki jako vu oči opadne, da pri Lotmerku, koj je blizu meje, željeznica neide dalje, nisu ju zazidali tijam do Čakovca.

Čakovec veliki banhof ima. Kak takajše i čakovečki pijac je navek pun ljudi. Jedno je zbog plodenja živinja, drugo zbog kajkakvoga sada. Ovi ljudi doideju najviše iz medjimurskih bregov i moći je reći da najviše iz onih mestah kud bi mogla ova željeznica iti. Nebi bilo još više ljudi vu Čakovcu na pijacu ako bi ova željeznica vozila ljudi.

Foringa je po ovih mestah tak težka, da si je težešu misliti ne moći. Puk nema konje. Sa kravami foringašiju. Gledimo samo Štrigovu, Raczkanizsu i nadalje Distrik-tuše: od dneva do dneva više foringašov

Z A B A V A.

Naš badnjak.

Po velikih varaših stanuju po većih kućah kvarterniki i po godinu dana jedan kraj drugoga, bez da se poznaju. Oni niti nemaju vriemena, da se spoznaju. Svaki u drugo doba dana bieži za svojim poslom, a ako se onda po nedeljah na stubah ili u hodniku sretnu tak su si u svojih svetešnjih opravah još više nepoznati nego prije.

Zato je u jednoj kući u Peštu trebalo dve godine, dok su se kvartirniki Balaš, nikada gotovi dijak philosophie, koj se je u toj vrieme korrektor u jednoj tiskari kruh služil, zatim penzionirani kapitan Fehér i gospodična Kardos, učiteljica klavira pričeli kod susretanja pozdravljati. Oni su sva trojica stanovali u istoj kući. Kapitan u tretjem philosophu u drugom a učiteljica u prvom katu.

Kapitan je bil okolo šestdeset godinah star te je imal na čase trganje u nogah; philosoph je bil četerdeset godinah star i uvijek još ne doktor; gospodična Kardos je

bila trideset godinah stara te — se je svom sudbinom kakti stara frajla već prilicno izmirila.

Anda je moći stalno tvrditi, da ih egoismus nije sjedinil. Nieka tajna medjusobna sympathia ih je skup privlekla. Mozbit su se baš zato razmeli, jer su bili tak nijednaki. Philosoph najme je bil graditelj gradovah u zraku, kapitan tmurni preziratelj cieloga svieta a učiteljica je bila rezolutna boriteljica sa životom, koja se nije tak lahko dala u taktu zmiešati.

U jutro su se filosoff i učiteljica na hodniku sreli, zaželili si »dobro jutro« i isli zajedno tri ulice daleko. Tu je on okretnul u tiskaru a ona u kuću gde je davala prvu lectiu. On je putem govoril o literaturi i umietnosti, a ona se je tužila preko dečurlije bez sluha i talenta za muziku. On-da su si rekli »zbogom« te se razišli.

U podne se je kapitan na putu k obedu u oštarija srel sa učiteljicom na putu koja je opet iz svog posla domov išla, takaj k obedu, jer ona je kod svoje stanodavke imala koštu. Pri uličnih vratih su nekoliko riečih izmienili. On je psoval hudo vrieme, zle ceste i svoje trganje u nogah;

ona ga je tiešila riečmi, da i drugim ljudem neide bolje.

U večer se je onda filosoff sastal sa kapitanom u nekoj mali krčmi, gde se je dobro vino točilo. Tu su se iskreno jedan drugomu prituživali, jedan je zdihaval a drugi psoval, ali u tom su si bili posve suglasni, da je učiteljica Kardos jedna baš ugodna i »patent žena.»

A sada na stvar.

Bilo je na badnjak i baš gadno vrieme vani. Već nekoliko prije se je kapitan na svoje trganje tužil, a već dva dana ga nisu vani videli. Balaž i Kardoska su se o tom spominjali i ona je rekla, da bi se čoviek ipak moral za staroga gospona pobriniti. Pošto pak filosoff o toj stvari nikaj nije razmel, to je on njoj prepustil, da uredi kak misli, jer da će ona u tom najbolje takt pogoditi. Ona se na to nasmije a pri tom pokaže svoje još uvijek liepe zube. Balaž se na to nakloni, a ona obeča, da će sve urediti kak bude najbolje.

U to se je i smrklo. Ljudi su raznimi zamotci po ulicah sim tam biežali tak, da se je vidlo božiček već lebdi nad varašom u zraku. Ovakovo žurenje, očekivanje, zna-

dojde nutri, jeli se nebi ovi ljudi veselili željeznici.

Kuliko je gazdov, koji vidiju, da su fal jabuke, rajše je stućuju i jabučnicu napraviju, kak pak da bi je za potom ceni prodali.

Svaki den bolje vidimo da je potrebna ova željeznica. I onih koji ideju na letu sem letuval, je svako ljeto vekši broj jer vidiju, da njim dobro dene luft medjimurskih gorica.

Denes zutra budu i gorice rodile i bude morti više vina za prodati. Medjimursko vino je ne za pošpotariti, jer nije najhujše. Opet mu more doli opasti cena. Ako pak bi željeznicu imali bi lahko prodali vino i drago, ostala bi sadašnja cena.

Ako se već od vina spominamo, nemremo pozabiti onu znamenitu stvar da medjimursko vino najvećput ono ime dobi, kam ga prodaju. Zakaj bi se sa našim perjom gizdal drugi? To je sve zato, da nemamo željeznice.

Ja sam samo tuliko rekel, ali si mislim da njih je vno go koji još već znaju i bolje znamenito od ove željeznice. Jeli bi dobro bilo, da bi se dotične občine obrinile, da se ova željeznica zazidje?

Major Jánoš.

Politički pregled.

Na lépe božične svetke, kada je zveličitelj mir donesel na zemlju, kak novinpišeju, bude i vu magjar-kaj politiki mir. To jedno je sigurno, da Njegvo Veličanstvo kralj na audienciju primil Lukács Lászlóa negdašnjeg financministra. A Lukács pak je kak smo i mi pisali se vu zadnjih danah najbolje boril, da vu politiki napravi mir. Hodil je sim i tam, razpravljal je sa jednim i drugim, samo da najde put na kojim opet mir nastane med narodu i med kraljom.

Sam baron Fehérváry Géza sadašnji ministerpredsednik je rekel, da i on mira hoće, nego vlada tak dugo mora na mestu ostati, dok druga vlada dojde, jer bez kormanana nemre biti orsag.

Ovoga meseca 19-ga je bilo opet po dugim počinku, orsačko spravišće. Ali samo mali čas trajalo da se orsačka hiža odprla

tiželjnost kod diece, a i kod starih je videti samo na badnjak iliti sveti večer. I gospodična Kardoška je biezala domov sa nekakovimi zamotci. Njezino još liepo lice bilo je zazarjeno te se je potajno posmiehaval, kak en, koj dobru zamisel sa ljubeznivim činom spala.

Philosoph, koj je u svojoj sobici baš promišlal, jeli bi išel u osteriju ili nebi, nije se malo začudil, kad mu štandavka na vratih pokuca te ga zazove van. On stupi iz sobe na hodnik te se začudi.

»Ah, — gospodična Kardos?» — vikne začudjeno.

»Je — ja sam!» — odgovori ona — »Prosim njih gospon Balaž, mi staroga gospona Kapitana danas ipak nesmemo ovak samog samcatog u njegovoj sobi ostaviti. Ja sam stupila malo božično drvešće. Jeli hoću sa mnom držati? — Mi je odnesemo k njemu gore, malo se poigramo božičeka, a ja nam onda raspravim punča — no?»

Gospon Balaž se sladko nasmije: »No — ali takvoga kaj! Njim uvijek nekaj liepoga na pamet padne. — Dakako da hoću snjimi držati. — Samo nekaj moram i ja kupiti!»

jer kralj je opet zaprl orsačko spravišće do marciusa 1-ga. To vreme sada kak se vidi na to pohasnujeju, da se mir napravi.

Buna vu Ruskoj.

Kak iz Londona javiju vu Ruskoj su ne najlepši dnevi. Soldactvo sa pobunjenimi drži vu najviše mestah a muži pak razdeljaju zemlje med sobom. Siromaške muže puntari vodiju za nos i veliju da njim je sam car dopustil zemlje deliti.

Iz Moszkve javiju, da pošta i telegraf vu redu hodi. Vezda je već mir vu tem varašu.

Ali nije to tak vu Petrogradu, gde kak se čuje budu na zadnje dneve ovoga ljeta velike bune napravili.

Kaj je novoga!

— *Srećne božične svetke svim našim čitateljom suradnikom, prijateljom i t. d.!*

Streljeni ruski general.

Iz Pariza telegrafiraju: Sakarov bivši vojni poslov minister ove dneve je na audienciju primil jednu žensku, koja je slugi to bila rekla, da se zato želi iz generalom spominati, jer vu svoje familije zanimivosti jedno pitanje hoće pred njega prestaviti. Ženska je stupila pred Sakarova i koma da je general to pital od nje, da kaj želi, revolvera je zela napravu i trikrat strelila je na Sakarova, koj po tretjoj strelbi mrtev se srušil skup.

Razbojnik na hižnim krovu.

Ove dneve Kayser Sebestyén trideset i pet ljeतोशी malar vdrl je vu Steiner Leo vlastelinov stan. Razbojnik si je vužgal lampase i počel je pleniti stana. Vu ovom hipu došel je dimo gospodar, dok je razbojnik odežal na nahižje i tam se skril do jutra. Vzorju je onda iz nahižja van iz plazil na hižni krov, odonud pako na jedne druge hiže krov njeni. Tam se skril na nahižju, nego su ga spazili i prijeli. Kayser je glasoviti razbojnik, koj vre četiri ljeta spunjaval je vu reštu.

Odmah si obleče zimski kaput, odbieži po stubah a na povratku pokuca na Kardoskina vrata.

Ona je iza toga već sve priredila. drvešće i košaricu sa darovi a gospon Balaš metne još k tomu i svoje u košaru, koju uzme, a Kardoska božično drvešće i ovak natovareni idu gore u tretji kat.

Nego su morali gore zvoniti, dok im je mrmrlajući kapitan vrata otvoril. »Strela božja» — mrmrlal je, a kad je gosle spazil sa drveščem: »Ah dieca» — zdehne si — »komaj se mogu gibati — no, ali vi ste mi dobro došli! — No to je plemenita misel, k meni, na pol krepnjenomu invalidu takovim liepim iznenadjenjem u kvartir dojt!»

»To je gospodične Kardos dielo», — veli Balaž gizdavo.

Kardoska se je samo posmiehaval, a zatim pričme iz košare vaditi, kak da je pri sebi doma, namiesti na zgodno mjesto božično drvešće i ponameče okolo njega darove, zatim zaprosi kapetana za dozvolu, da može stola prostret; jer se mora najprije jesti.

Stari kapitan je do toga sedel u svo-

Iz oberleitnanda ciganski primaš.

Zöldy Marci iz honvedskoga oberleitnanda postavši ciganski primaš, koj kad se od soldačije oslobodil, vu Budapeštu je na velikim glasu bil, sad pako kak se znade od četiri ljet vu Ameriki žive. Tam najprvlje si je iz guslami skrbel svojega kruha kesnije medjutim vu Hartfordu mačevno školu je podigel, vu kojoj Amerike od najbolših familiah njihove sine vučil je na fehtanje. Nevjorski pismovnik piše, da Zöldy Marci za nekuliko danov ostavi Ameriku i nazat se povrne vu Magjarski orsag, ni posiromaškim, nego iz lepim imetkom. Vu novem svetu je poštenje priskrbel magjarskomu imenu i još Roosevelt amerikanski prezident i njegova familija takaj ga jako dragovolno videla pri svojoj hiži. Zöldy Marci je jako gustokrat igral pred prezidenta familijum i svojemi notami je jako obljublenu včinil magjarsku mužiku.

Zbog osebitoga zroka odpušćeni sužnik.

Iz Nagyvaradina javiju: Darócy Sándora zbog stanovitoga zroka pustili su za malo vreme iz rešta slobodnoga, kad je zatim Veres varaški redarski mešter iz dvemi žandari bil pohodil, Darócy iz svojim revolverom je dvakrat strelil na žandare i četirikrat na sam sebe. Dve kugle su se mu vu glavu zadele, nego zato je Darócy ipak počel bežati, žandari su za njim bežali i jako teško prijeli Darócia kojega su na lanc deli i peški gnali vu občinski špital, gde su kugle oddalili. Drzovitomu človeku nikaj nije, i vre odegнали su ga k fiskaliatu.

Zadavljena vraćiteljica.

Iz Stuttgarta pišeju sledeće tajno dogodjenje: Moeser dr. svoju tuvarušicu, koja je od svojega tuvaruša razdruženo živila, ove dneve večer iz teatra dimo došavše njene kčeri mrtvo su našle na stanu. Okolo mrtvogoga tela šinjaka vužinec je bil osukani i okolo je krv bilo videti. Na prvo pozvani doktor je konstatal, da nesrečno žensku su za gutili. Da bi se bila razbojna krvoločnost pripetila, to nemisliju. Zadavlene ženske njena jedna kči ove reči rekla je pred prisutnimi redarskemi činovniki:

jem nasloujaču, Balaž mu je liepo u topli poplun noge zamotal tak da mu još nikada nije bilo tako ugodno, kak sada. Bila je za čudo, kakovom okretnostju je Kardoska stol hitro prostrla i sve potrebno, kak su to noži, vilice servieti tanjiri i t. d. odmah našla, stolce namestila i ve uredila, da je sve izgledalo liepo i svečano. Sad je pričela, kak prava domaćica komandirati: »gospon Balaž neka odčepe flaše pak neka metnu na ov tanjir ovde tuninu (morska riba)!» — I Balaž, je zaboravil svoju philosophiju pak je sve posluhnul kak kakov poslužnik.

U najboljoj volji se je sad večeralo a kapitan Fehér nije mogel dosta riečih hvale zmóci za svoje susede, koji su se ovak ljubezno za staroga soldata zauzeli. A kad je stoprv gospodična Kardoska sviećice na božičnem drvešču užgala, onda su mu staromu soldatu po njegovem tvrđem licu suze potekle. »Ah, kak dugo već nisam takove sviećice videl goret!» — zdehnul si je. — »Tako je, kad čoviek nikoga neima tko bi ga ljubil!»

»Tako!» — zapita gospodična — »A tko smo onda mi? — Simo neka gledaju, božiček njim je donesel liepe tople štum-

— Ovo nigdo drugi učinil nije kak moj otec.

— Moeser doktor lečnoga zavoda ima vu Stuttgartu. Zakonski par već od davna je vu neslogo živul.

Žepna kradljivost.

Mursics Imre i Novak György gyümölcsfalviiski stanovniki vu krčmi su po mali pijuckali pri Radek Andrašu, kad samo na jenkrat Novak György bez toga da bi vpa- met vzul iz Mursičevoga žepa potegne van njegovo peneznu kesu. Vu kesu je bilo 20 korun i zbog toga je javil zanda om, koji ovo na brzoma i našli jesu, nego bez 20 korun, ar si je tolvaj zanje jeduo žepnu vuru bil kupil.

Ženska vu mužki opravi.

Iz Londona pišuju: Vu minučem tje- dnu se pripetilo, da vu Burleyu prijeli su jednoga mladoga cloveka koj je sebe za Gillsona imenuval i koj je stokoniiske trgo- vine društvo ga za tužilo zbog kradljivosti. Sužna vu železo detoga jedan redar spre- vadjal je na železnici vu Škociu. Vre je Stokhonbe bil vlak kad je kradjivec od kupije oepri njena vrata i skočil je vun. Redar je za njim skočil i kajti je vre onda po maloma išel vlak, se ni nikakva falinga pripetila. Sužnik se hitati počel iz redarom i robotečega vlaka pod njegove kotače je dospel. Redar ga vkraj potegnul, nego kota- či od sekali su Gillsona njegove pol noge. Jako oranjeni kradjivec se zvanredno hital sredarom i još jenkrat je skočil, vlaka pod njegove kotače. Med vremenom iz blizo bi- vajučega kolodvora do bežali su na pomoč redaru, nego su već kesno došli. Gilson je još živul, nego na putu kad su išli prama špitalu je vumerl. Vu stokoniiskem špitalu su ovo nenadno čudnovito delo spazili, da samoubojnik ni bil mužkarec, nego ženska je bila.

Cvetenje vu decembru.

Naravi njene skrovnosti nije moguće

prerazmeti. Vre je nastala na zemlji grozna zimska zmrzavina, pak ipak se pripetilo jedno čudno dogodjenje, da v decembru je razcvelo jedno malo jabučno drevo, koje je moguće iz zimskem vremenom se boriti i poleg jednoga slaboga zimskoga sunčenoga traka med zelenim listjem protuletni njeni batki razcveli jedno malo jabučno drevo, koje je moguće iz zimskem vremenom se boriti i poleg jednoga slaboga zimskoga sun- čenoga traka med zelenim listjem protulut- ni njeni batki razcveli su ljudem na njih- ovo veliko čudnovitost. Iz Ó Moravice Jož- vai Janoš mlinar ružne farbe jabučnoga cve- ta poslal je na jednim novin uredništvo, koj na jedni dve ljet stari jabučni drevi razcvel je ove dneve. Vu mrzjom, nego vu sunčnim dnevu drevo je zevsema razcvelo i još podnim razcvetja svoje batke, koji su kak krv crveni. Gospodar se vezda blaženo naslabjiva svojega vrta na svojem čuđim drevi, koje još vu decembru takaj. prineslo je batke i cveta.

Kraljičn krvoločnik je obnorel.

Iz Genfa telegrafiraju, da Lucheni, Er- žebet kraljice krvoločnik je obnorel i vu svoji ponorenosti vu ovih dnevi rešta nje- govoga direktora hotel je vmoriti, kesnije pako jednoga inšpektora počel je gutiti. Kad su ga nemogućnoga učinili, se za betežnoga učinil i ležal je svoje celice na njenim po- du tak, da se nit ni genul. Jednoga straža- ra koj se prignul k njemu, je takaj pograbi- l za šinjak, opet ga vritnul i hotel je van pobeči iz svoje celice. Na sreću medjutim su ga prijeli i pokedob se vidi na njem da se mu pamet zmešala, verovatno budu ga vu ližu norih namestili.

Kradljivost.

Od Vibovič Jožef drávmagyoródiiskoga stanovnika iz žnjegove stale tekučeg mese- ca 6 dneva vzorju nepoznani tolvaj je jed- no 6 ljetošno ridje glake dojnu kravu ode- gnal. Tolvajstvo su samo vjutrno spazili, ne- go za tolvaja gdo je mogel biti, dan danas neznaju. Vse skup samo tuliko znaju, da su žandari zeznali, da tolvaj kravu prek varaž-

dinskoga železnoga mosta vu Horvatski or- sag je gnal.

Tolvajsko družince.

Od Gyumlić Jožef čakovskoga uhlanus- skoga stražmeštra Kalac Franciska pote- pasta služeačka dekla je do 30 korun vred- nosti vsakojaačke fele žensko opravu je vkrala.

Razužena mlada žena.

Iz Beča telegrafiraju: Vandel Ferdinand praiskog topničkoga majura njegova tuvaru- šica preo nekulikemi dnevi iz Beča iz svo- jega svadbenoga putovavja je izniknuil. Iz prvi e su to mislili, da je k svojoj rodbini vu Budimpešt otišla, nego po redarskim is- kanju se zeznalo, da je majurica pobešla. Na večer si je majuravno dole hotel leči kad su po ružili na njegove hiže vrati.

— Gdo je to?

— Kelnar.

— Kaj bi radi

— Lista sam donesel.

— Majur raz raženo vzeme prek lista,

kajti je poznal svoje tuvarušice njeno pis- mo. Vu listu je samo tuliko stalo.

Tamo idem, gde je beloputneši Dunaj i blaženeši su ljudi. Moje prijateljice su me navek odgovarjale, da naj najdem k jedno- mu soldačkomu oficiru zamuž. Samo vezda znam. Zaručičini venec je trnavi venec.

— Tuvaruš se odmah k bečkomu re- darstvu požuril, gde javil je svoje tuvaru- šice njeno skrovno izniknutje. Drugi dan v jutro blizo Dunaja na njegovem bregu, Be- ča vu jednoj zaostavlenoj vulici našli su žene njenoga ručnoga cekera, iz kojega tak sudiju, da mozbit nepremišlena mlada žen- ska je samoubojnica postala.

Potres.

Novembra 10. kak odonud javiju veli- ki potres je bil. vu Altos bregovah, gde kak se znade vnogo kloštrov imade. Sada iz Konstantinopolya to pišuju, da iz rušena pe- čina je irinajst fratrov vubila. Potres je vu morju jednu jamu napravil, koja je vtoplela jedno barku, vu vtoplenoj ladji je više frat- rov bilo.

ple proti njihovomu trganju, a njim» — obrne se proti philosophu — »liepe tople rukavice, da nebudu morali uvijek modrimi rukami okolo bižati!»

Philosoph ju široko pogleda. »Vidiju, vidiju,» — veli — »na to nisam niti mis- lil,» — te si odmah veselo rukavice proba. »Sakrabski dečko, ta gospodična! — — vikne kapitan.

U to se je već i philosoph za svoj dar odužil. On je najme za kapitana kupil tur- sku pipu, a za gospodičnu retikul. U zabu- ni je dare premenil tak, da je tursku pipu frajla dobila a retikul kapitan, vrhu česa je široki smieh nastal. Zatim je gospodična skuhala izvrstnoga punča.

»Bog mi je sviedok, ovak liepo mi već dugo nije bilo,» — veli kapitan i kucne časami — »a nikaj me — više sad ne- muči kak to da vam vašu ljubeznivost ne- mogu ničem povrnuti, — Vi bi me na to bili morali prije pripraviti. K viesu, em pos- ve siromašan ipak nisam! — Od države lmam mesečno sto forinti penzije, a neko- liko forinti penzije a nekoliko forinti posie- dujem i izvan toga. — Striela paklena! Ja hoću i moram to vrnuti. — Ali stoj! — Em ja to lahko mogu. — Dobar saviet je često više vrieden nego skupi dar. — Re- te mi, k viesu, zakaj se vas dvojica skupa neoženite?»

Kardoska i Balaž se pogledaju, najprije smiejuć, a onda ozbiljno.

»No je — ja je nešalim» — nastavi kapitan — »obodva ste već pri lietih, pak zar hoćete onak sliepo u beznadnu buduć- nost nutar živeta? — Gledajte mene.» Du- rim se sam sebi — Odmarširal budem ta- mo van na groblje, a da niti pas nebudu zalajal, niti mačka za menom zamrnjavkala!»

Balaž i gospodična se opet pogledaju; ali sad učiteljica obori oči u pod te se po- žari do vuh gore.

»Čujte me!» — Oni gospon Balaž zas- luže mesečno sto forinti A oni gospodična! — zapita kapitan.

»U žimi do devetdeset, u lietu samo do petdeset.» Odgovori Kardoska.

»Anda prosim» — vikne kapitan.

»a ktomu mojih sto forintih, em je to skoro i preveč.

»Kak to? — Njihovih sto forinti?» — zapita Balaž.

»No, em mene budete valjda kakti staroga japu k sebi vzeli,» — veli kapitan i pruži obodvima preko stola ruke, — »To je dakako moj egoizmus, ali oni gospodi- čna su za me, tmurnuga staroga kapitana toliko srđca pokazali, da se mogu nada- ti . . .»

»Gospodična» — veli Balaž potihoo. —

»Ovo baš nije način niti miesto za snubo- čiti, ali . . .»

»Ja sam stara frajla» — odgovori Kar- doska odprto — »stara sam već trideset godinah, a oni gospon Balaž su muž, koj.»

»Je četerdeset godinah star» — opad- ne joj Balaž u rieč — »pak nebi nikada bolju ženu dobiti mogel, nego li su oni gos- podična.»

»Gotovo, gotovo!» — vikne kapitan i steple obodvimi ruke — »Najbolje ženitve se pod božičnim drvem skapaju!»

* * *

Od onda su proslle tri godine. U jed- nom liepom stanu u Pešti, u četvrtom ko- taru stanuje gosp n Balaž sa svojom ženom Kard skom i sa — starem japom u najli- epsjoj slogi i miru, koj svoju pseudo-diecu uvijek na setnji u liget sprovadja. Balaž je pod vodstvom svoje stare frajle, koja je sad baš liepa mlada gospa nastala, i drugi čo- viek postal. Več je dva rigorozo položil. Kapitan već nije stari mrmreš već pravi veselak. Lietos su pod božičnim drvešćem četvorica — pak se veselo spominjaju iz o- nih vriemen, kad su samo trojica bili. —

Em. Kollay.

Gubona árak. — Ciena žitka

I m.-mázsa.	I m.-cent.	kor fill.
Buzs.	Pšenica	16.00—
Rozs	Hrż	12.00—
Árpa	Ječmen	13.50—
Zab	Zob	13.50—
Kukoricza uj	Kuruza nova	13.00—
Fehér bab uj	Grah beli	23.00—
Sárga „ „	„ žuti	18.75—
Vegyes „ „	„ žmésan	18.50—
Kendermag	Konopljeno seme	25.00—
Lenmag	Len	16.50—
Tökmag	Koščice	23.00—
Bükköny	Grahorka	18.50—

Egy jó erkölcsű fiu
tanulónak
felvétetik
Fischel Fülöp (Strausz Sándor)
könyvnyomdájában
CSÁKTORNYÁN.

A Liniment. Capsici comp.,
a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
pósteleka

Ezen elismert kitűnő és faj-
dalomcsillapító bedörzsölésű
használt házi szer bevisarás-
nál, — a mely minden gyógy-
szertárban kapható, —
mindig sikerrel le-
gyünk a „Horgony”
védjegyre és a Richter
cízre.

Egy egész uj garnitúra, (1 di-
ván és 6 drb. karosszék (fauteuil),
valamint egy

HANGVERSENY ZONGORA

továbbá egy uj nyitott

RUGÓS KOCSI

szabad kézből, jutányosan eladó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

567 1—3

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pósteleka

egy régióknak bizonyult házi szer, mely
már több mint 36 év óta legjobb fájdalom-
csillapító szernek bizonyult kísérvényél,
csaknál és meghűléseknél bedörzsölés-
képpen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok
mált bevisarásakor óvatossággal legyünk és
csak olyan étveget fogadjunk el, a mely a
„Horgony”-védjeggyel és a Richter orszá-
gyjegyével ellátott dobozba van csomagolva.
Ára üvegekben 80 fill., 1 kor. 40 f. és
2 korona és egyesétől minden gyógy-
szertárban kapható. — **Értékesítők:** Török
József gyógyszerésznél, Budapeston.

Richter gyógyszerésznél
az „Arany orosiánhos”, Prágában.
Ellenbethezésre 5 szu. Működésnapl. szék ülde.

Alsómuraközi takarékpénztárral egyesült ön-
segélyző szövetkezet, Perlakon

1906. évi január hó 1-én megnyitja a X. évtársulatát.

Minden tag legkevesebb 1 koronát fizet hetenkint.

Az évtársulat 6 évre terjed, de a tagok minden év végén alap-
szabályok értelmében 4 heti előzetes felmondás után kiléphetnek és
kilepés évéről szóló zárszámadások szerint rájuk eső nyeresémeny-
ben részesülnek.

Minden 1 korona heti befizetés után már az első hónapban
200 korona, három év elteltével pedig ismét 160 korona előleg ada-
tik az igazgatóság által elfogható két kezest mellett.

Befizetések minden kedden délután 2—4 óráig eszközölhetők.

Kérjük azokat, kik ezen évtársulatban résztveenni óhajtanak,
hogy ezen szándékukat az igazgatósággal szóval, vagy írásban kö-
zölni sziveskedjenek

teljes tisztelettel

Az alsómuraközi takarékpénztárral
egyesült önsegélyző-szövetkezet.

566 1—1

Művészi kivitelű karácsonyi- és ujévi
KÉPES, LEVELEZŐLAPOK

kaphatók:

fischel f. (Strausz Sándor)

könyvkereskedésében

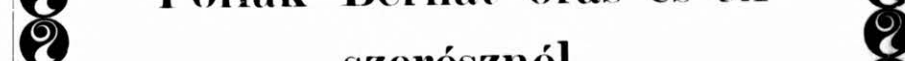
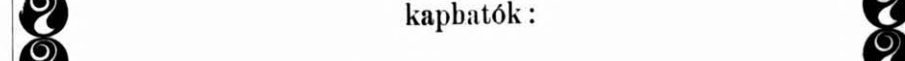
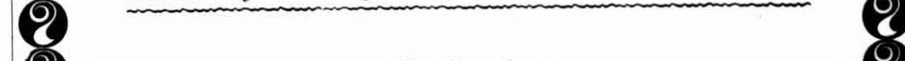
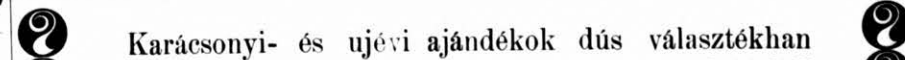
Csáktornyan.

Karácsonyi- és ujévi ajándékok dús választékhan

kaphatók:

**Pollák Bernát órás és ék-
szerésznél**

Varaždin, Ferenc József-tér.

Tódor R. utóda Csáktornyan.

Eredeti **Mikulások, Mikulás coizmák**
és szép **bonbonierek.**

Csillogó **karácsonyfa-díszek**, praktikus
és uagyon szép **luxemburgi tábla** és **fő-
zödedény**, karlsbadi és birkhami **tea-**, **tábla-
és kávé-készletek**, drezdai **díszmútagyak**,
valamint izlésesen összeállított **Gardinetok**,
kül- és belföldi **csemege-borok**, valódi **hol-
landiai líkőrök**, finom **angol rumok** és
modern **karácsonyi- és ujévi képeslevele-
ző-lapok** — mint alkalmi és igen célszerű
karácsonyi- és ujévi ajándéktárgyak kapha-
tók nagy választékban, legszebb kivitelben
és jó minőségben

**TÓDOR R. utódánál
Csáktornyan.**

554 4-4

Tüdőbajt.
köhögést, elnyálkásodást, erős
meghűlést gyógyít
Halápi-féle
Hársfa-szörp
1 egy üveg ára 5 korona
Kapható:
„Apostol-gyógyszertárban”
Epost. József-körtől 63 sz.

A Kossuth^{JS} Lajos-utcai Neufeld
(volt Sieber) téle házban levő
ÜZLETHELYISÉG 3 szobával és
az összes hozzátartozóval azonnal
kiadó. Bővebbet a tulajdonosnál

NEUFELD LAJOS,
Bottornya.

Denaturált szesz

nyilt üvegekben kapható

Ifj. Premecz Miklós
fűszer- és csemegekereskedésében
Csáktornyan.

566 2-3

PÉCSI SÁMUEL

Budapest, VI. Gyár-utca 48. sz.

Benzin-motorok és gazdasági gépek gyári raktára.

Benzin-motorok, Benzin-lo-
kombilok és cséplőkészletek,
nyersolaj-motorok, szivógáz-
motor berendezések és mindennemű gazdasági gépek.

Elsőrendű gyártmányok, mérsékelt árak és kedvező
fizetési feltételek.

565 2-6

Írjegyzők ingyen, közvetítők díjaztatnak.

Finom válogatott

F A J A L M A

kapható 1 klg. 50 fillérért,

1 postacsomag bérmentve K. 2:60

TÓDOR R. utódánál
Csáktornyan.

555 4-4

560 sz. 1905.

Arverési hirdetmény.

Atulirott bírósági végrehajtó az 1881.
évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel
közhírré teszi, hogy a perlaki kir. bíróság
nak 1905. évi V. 217/3 sz. végzése követ-
keztében Dr. Wollák Adolf alsólendvai ügy-
véd által képviselt Alsólendvai takarékpénz-
tár r. t. javára özv. Cseh Jakabné nováko-
veci lakos ellen 4000 k. s jár. erejű 1905.
évi szept. hó 27-én foganatosított kielégítési
végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 830
kor. becsült következő ingóságok, u. m.: 1
drb. 2 éves pej kanca és 1 pár lószerszám
nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járásbi-
róság 1905. évi V. 217/7 sz. végzése foly-
tán 4000 k. tőkekövetelés, ennek 1905.
évi június 28-ától járó 5% kamatai, váltó-
díj és eddig összesen 172 k. 32 fill. bíróság
már megállapított költségek erejű Nováko-
vecen, alperes lakásán leendő eszközésére
1905. évi dec. hó 30 napjának d. e. 10 órája

határidőül kitézetik és ahhoz a venni szán-
dezőknek ezennel oly megjegyzéssel hivatnak
meg, hogy az érintett ingóságok az 1881
évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében
kézspénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek,
szükség esetén becsáron alul is el fognak
adatni. 569

Amennyiben az elárverezendő ingósá-
gokat mások is le- és felülfoglaltatták az,
azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen
árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értel-
mében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlak 1905. dec. 20-án.

542 6-18

**DELINKOVAC
POKORNY**
Bejegyzett védjegy
Étvágygerjesztő kítőnő ízű
ürmös-likör
Törvényszerűleg legelőször ajánlat
Kapható minden e szakmabeli üzlet-
ben, ká-é-házban stb.
Próbálatomok ára 2/07 vagy
4/04 lit. K 5:80 bérmentve.
Eikörgyár r. t. Pokorny, Zágráb
Alapított 1862.
Elsőrendű gyomorelixir.

**Margitai József
Horvát nyelvtan**

iskolai és magánhasználatra

Ára kötve: 3 korona.

Margitai József

Horvát-magyar és magyar-horvát

Zsebszótár új bővített kiadás

Ára kötve: 3 korona.

Kapható: **FISCHEL FÜLÖP**

könyvkereskedésében

Nagykanizsán és Csáktornyan.